

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik V., št. 12.
Četrtna številka „NAPREJA“
izhaja kot tednik

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmeto-delaške zveze.

Stane letno 42.— Din, mesečno 8-50 Din.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 15 Din, za inozemstvo 25 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

Pomen volitev za državo in proletariat.

Po teh volitvah se bo položaj vsaj v eni smeri razjasnil: zedinjenje Jugoslovanskega ljudstva, ne pa samo par vročih glav in nekaj polnih mošnjičkov. Te vroče glave so po prevratu nasedle »navdušenju« polnih mošnjičkov in so hotele izravnati kar čez noč vse hribe in doline v notranjosti, na mejo pa postaviti kitajski zid, ki bi bil odprt samo za mošnjičke. Zmožne niso bile niti toliko, da bi uredile promet za najnujnejšo potrebo, pač pa so v svojem navdušenju smatrale za izdajalca vsakega, kdor je opozarjal na težave in svaril pred uniformirano balkanizacijo.

Take vroče glave si je znal kapitalistični mošnjiček vzgojiti in kupiti tudi med proletariatom. Nastali so »radikalni« socialisti, ki so se imenovali najprej levičarje, potem po vrsti ekstremiste, boljše-vike, komuniste danes pa se imenujejo neodvisne. Začeli so s popolnim zedinjenjem vsega proletariata, končali so pa s popolnim razedinjenjem, s priznanjem popolne svobode vsakemu posamezniku, vsak naj dela kakor hoče, samo reče naj, da je neodvisen, pa je dobro. Na tem temelju so bili godni za enotno fronto, za čredo razkropljenih ovac, ki začenjajo razumevati, da posamezne ne morejo ničesar doseči da se morajo zato podvreči volji pastirja, pa najsibo ta pastir kakršenkoli. Ker tudi v taki »enotni« fronti

niso in ne morejo doseči uspeha, pojdejo od enotne fronte, od tega površnega spoznanja potrebe po zedinjenju še za korak naprej in bodo začele premišljevat najprej o kakovosti svojih pastirjev, potem bodo spoznale, da noben pastir ne striže volne tako, da bi bilo ovcam potem gorkeje, no, in potem bodo morebiti tudi prišle na tisto, kar jim je marksizem že davno povedal: rešitev proletariata je mogoča le z delom tega proletariata samega.

Ko bodo to spoznale, ne bo več daleč do organizacije, kajti čreda ne more vršiti rešitvenega dela. Najprej morajo ovce postati zavedni člani zavedne in disciplinirane vojske, morajo za to vojsko delati in žrtvovati, se morajo udeleževati njenih vaj in pohodov, morajo soodločevati in čutiti soodgovornost za vse napake in se morajo zavedati, da tudi uspehov niso dosegli voditelji sami, da torej ne za napake, ne za uspehe ne smejo ne grajati ne hvaliti posameznikov, ampak vselej vedeti, da so napake in uspehi le posledice slabega ali dobrega sodelovanja vseh.

V naši organizaciji smo to dosegli. Nikogar ni bilo, niti enega dopisa ni bilo, ki bi bil skušal krivdo za volilni neuspeh zvrčati na posameznike, nasprotno, oglašajo se že želje po sodelovanju v organizacijah, ki se bodo s tem okrepile in rasle.

A. L.: Zaplotnikov Francelj v službah Sherlocka Holmesa.

(Prosto po Hugonu Vavristu.)

(Dalje.)

»Resno ogrožate dostojnost Njegovega Veličanstva. Satirični listi so polni najhujših zbadljivk.«

Francelj je žalostno povsobil glavo.

»Če sem pa...«

»Vem. Zaljubljeni ste.«

»Jaz?« se je začudil Francelj in se opotekel. »Kako to veste?« je zgrgral, »ali pa morda ni resnica!« Strašno je pobledel.

»Je, je.« odvrne mirno Sherlock Holmes. »V gospodično Luizo.«

Gospoda Zaplotnika je oblila rdečica in bilo mu je strašno na jok. On to ve. Mogoče ve tudi ona? Zato se mu tako posmehuje —

»Proč pojdem,« pravi globoko.

»Kam, prosim vas —?«

»Domov, v Velike Lašče...«

»Nikamor ne pojdete, toda poslušali bosta, kaj vam bom povedal.«

Sherlock Holmes mu je razkladal uro in več, ga pregovarjal, dokler ni bil ganjen do solz. Konec pridige pa je Francelja silno zadovoljil.

»Vzemite si vse to k srcu in obljubite, da boste v bodoče razumni in pozorni, da se boste obnašali tako, kakor se kralju spodobi, tedaj poskrbim, da bo vaša vroča ljubezen uslišana.«

Francelj je strastno objel Sherlocka Holmesa in kričal: »Kaj, kako, to bi bilo mogoče?«

»Počasi, počasi,« se je branil detektiv, »tako hitro se taka juha ne izkuha. Najprej morate dokazati, da se hočete poboljšati.«

»Gospod Holmes,« je vzdihnil Francelj, »videli boste, da takega kralja še ni imela Španija!«

»Da ne pozabim, še nekaj važnega. Tedaj vzemimo, da bosta parček. Pri dostojanstvu, ki ga opravljate vi, posebno pa še gospodična Luiza, mora biti vajino razmerje odpočetka seveda samo nedol-

Poglejmo, če moremo tudi v državi pričakovati istega uspeha.

Pred poletnimi počitnicami je govoril v skupščini poslanec Trumbič velevažen govor. Ogradil se je odločno od radičevske demagogije, podčrtal je potrebo po skupni državi vseh Jugoslovancev, toda zahteval je za to državo, da morajo posamezna plemena čutiti se kot enakovredne člane te države, ne pa da bi eni mislili da so gospodarji, drugi pa, da bi morali biti hlapci. Kdor je bil navzoč ali kdor je čital točno poročilo o tisti seji, kako so Srbijanski kapitalisti kakor po dogovoru kričali, da gre Srbom prednost, ker so to državo zgradili in s svojo krvjo utrdili, ta je moral čutiti umazano demagogijo v teh klicih! Kajti prav nič se srbski proletariat ne čuti vzvišenega nad hrvaškim, prav nič večjih pravic ne mara imeti nad hrvaškim proletariatom, samo zraka, svobode in kruha hoče imeti — njegovi kapitalisti mu pa tega ne privoščijo, zato mu skušajo s tako demagogijo nasuti peska v oči, da bi ničesar ne videl, ampak da bi z njimi vred tulil: »mi smo gospodarji v tej državi!« Kakor kažejo volitve, se je srbskim kapitalistom to posrečilo odločno je zmagala na Srbskem velikosrbska radikalna stranka.

Med Hrvatji in Slovenci je pa tudi zmagala ista demagogija. Radičevci in klerikalci so enako kakor srbski radikalci kričali svojemu ljudstvu: »Mi smo gospodarji!« in so na to slepilo dobili ogromno večino glasov.

žno. To veste, frizura se znova počeše, obleka se popravi, vsega pa ni mogoče popraviti. Pozneje dobite mogoče dispens. Tedaj, kakor sem dejal, nikar preveč domače!«

Francelj je zakrožil z očmi kakor devica in povsobil glavo...

»Prosim, gospod Holmes...«

»Le ne delajte se svetnika. Može so vsi enaki kakor tudi žene.«

»Toda, prosim, kako boste to napravili, kako — tedaj — veste — da bi ona —«

»To je moja briga. Detektiv mora znati tudi ljudi pariti. Če pa se seveda ne poboljšate, iz te moke seveda ne bo kruha.«

Francelj se je resnično poboljšal. Pazil je in se trudil, kolikor je le mogel. Od strani pa je opazoval gospodično Luizo, kedaj da se izpolni prorokba Holmesova. Toda napram njemu se je Luiza obnašala kakor preje. Nestrpnost Francelj pa je vračajoče pogledoval Sherlocka Holmesa, čigar ledeni izraz na obrazu je govoril: »Počakaj, da pride pravi čas!«

Tako je zmagala ljudska nezavednost enako po celi državi. V parlamentu bodo izvoljeni poslanci drug na drugega kričali: »Mi smo gospodarji,« pri tem si bodo pa zopet delili plen, ki ga ta neorganizirana država trga iz žuljev SHS proletariata.

Kdor upa, da bo mogoče na tem temelju konsolidirati državo, ta pa, da se bo kamen čudežno izpremenil v kruh.

Predpogoj za konsolidacijo države je ugotovitev, da so vsi državljani enako-pravni. Zato je treba pri vseh plemenih najprej spoditi tiste, ki kriče: »Mi smo gospodarji!« Teh pa ne smemo poditi in preganjati s silo in nasiljem, ampak moramo izpodmakniti jim tla z odstranitvijo ljudske nezavednosti. To pa je nemogoče drugače nego z vztrajnim delom od spodaj navzgor. Kdor hoče močno državo, naj dela za močne občine, prav tako, kakor smo v naši stranki anarhijo odstranili edinole s tem, da smo začeli graditi in utrjevati posamezne organizacije, ki tvorijo stranko. Kakor pred 3 leti naša stranka, prav tako je še zdaj naša država v rokah kapitalistov. Če jim jo hočemo iztrgati, se bodo branili prav tako, kakor so se v naši stranki branili. Toda ko so bile organizacije čiste, so začele pozitivno delati in zdaj nimajo kričači »Mi smo gospodarji!« prav nobenega vpliva več.

Na poti, po kateri je hodila komunistična masa od absolutnega takojšnjega zedinjenja pa do končnega popolnega zedinjenja, na tej poti je prišla s temi volitvami tudi država do mejnika, ki bo posamezne ovce prisilil v enotno fronto, v prvo spoznanje, da sam ne more nihče zmagati. To spoznanje prinese iztreženje, premišljevanje, iskanje. To bo premagalo kratkovidno brezbriznost in nezavednost, ki bo pri prihodnjih volitvah vse drugače lahko odgovarjala na klice demagogov: »Mi smo gospodarji!« Dokler pa ljudstvo te države ne bo zavedno, do takrat ne pomaga ne Srbom, ne Hrvatom, ne Slovencem prav nič, če jim strizejo volno njih domači pastirji.

Prihodnje volitve bodo najbrž prav kmalu, kajti sedanja skupščina bo še težje delala nego prejšnja. Pripravljene moramo biti na vojaško vlado prav tako, kakor na volitve v novo ustavostvornoskupščino. V obeh slučajih bo potreboval pro-

letariat trdnih organizacij, ki bodo vedele kaj delajo s kom delajo ter za koga delajo. Najbolj bo pa ljudstvo potrebovalo svoje pameti, če gredo v vlado klerikalci. Kajti božji bič tepe najhujše, če ga ima hudič v rokah.

Izidi.

V kranjskem volilnem okrožju je volilo 72.227 volilcev. Dobile so:

Slovenska ljudska stranka	48.497	glasov,
Samostojna kmečka str.	6.470	»
Demokratska stranka	5.981	»
Enotna fronta	5.708	»
Radikalna stranka	2.126	»
SSJ in KDZ stranka	1.443	»
Narodno soc. stranka	1.259	»
dr. Šusteršič	743	»

Količnik znaša 6566. Izvoljenih je 9 klerikalcev in 1 samostojnež.

Iz Štajerskega volilnega okrožja še ni uradnih podatkov. Po dosedanjih poročilih je izvoljenih 12 klerikalcev, 2 Radičevca in 1 Nemeč ali separatist Golouh s pomočjo komunističnih glasov.

V prihodnjem »Ljudskem glasu« bomo začeli objaviti podatke o izidih volitev na posameznih voliščih. Upamo, da bo do takrat volilna komisija že končala svoje delo.

Gotovo je pa, da je Slovenija tokrat črna. Ustanovljajmo pridno organizacije, da bo ljudstvo zmožno s svojo lastno pametjo, z najboljšim orožjem braniti se pod klerikalnim terorjem.

V Srbiji so dobili: Radikali 49, demokrati 22, zemljoradniki 2 mandata.

V Belgradu: Radikali 1, demokrati 1.

V južni Srbiji: Radikali 18, demokrati 10, turški džemijet 13.

V Vojvodini: Radikali 16, Nemci 6, demokrati 4, socialisti 2, Bunjevci 3, zemljoradniki 1, Rumuni 1.

V Hrvaški — Slavoniji: Radičevci 52, demokrati 11, radikali 6.

V Bosni - Hercegovini: Radikali 13, Spalovski muslimani 18, Zemljoradniki 6, Radič 9, Srbska stranka 1.

V Dalmaciji: Radič 7, radikali 5, Drinkovič 2, demokrati 1 (za enega pa še ne vemo, kdo ga dobi).

V Črni gori: Radikali 3, demokrati 2, avtonomisti 2.

Parlament bo zdaj torej tvorilo: 109 Radikalcev, 70 Radičevcev, 52 demokra-

to, 21 klerikalcev, 18 Spačovcev (Muslimani), 13 turških džemijetovcev, 9 Zemljoradnikov, 7 Nemcev, 3 Bunjevci, 2 socialisti, Trumbič - Drinkovičevcev 2, 2 črnogorska separatista, 1 samostojnež, 1 srbske stranke in 1 Romun.

Kako se bo ta mešanica razumela — ostane uganka.

Tedenski pregled.

Ponedeljek, 12. marec: Stavka rudarskega proletariata v Moravski Ostravi. — V Poruhrju sta bila (najbrže po nemških nacionalističnih prenapetostih) umorjena dva francoska častnika. V zameno aretirajo Francozi nedolžne ljudi in vršijo svoje nasilnosti v povečani meri dalje. — Naše zunanje ministrstvo svari jugoslovansko delavstvo, naj ne išče dela v Nemčiji, ker ga tam ni.

Sreda, 14. marca: Štiridesetletnica Marksove smrti. Sodruga opozarjamo na slavnostno številko »Napreja« (št. 56.), ki jo še vedno lahko dobite pri zaupnikih svoje organizacije ali naravnost iz osrednjega tajništva SSJ in KDZ. Ljubljana, poštni predal 168. Številka stane 2 Din. — Pričetki rgovinskih pogajanj med Rusijo in Poljsko. — V Mariboru umrl delavni sodrug Franc Postrak.

Četrtek, 15. marca: Odkritje irske republikanske zarote, ki je hotela umoriti več anegleških državnikov. — Poročajo, da je Lenin zopet nevarno zbolel. — Velikanske povodnji po južni Srbiji in v Rumuniji, močni potresi po Srbiji in v Bosni-Hercegovini.

Petek, 16. marca: »Enotnofrontariji« se v Ljubljani pogajajo s klerikalci za razširjenje te fronte na klerikalce! — Pišejo, da je znani apostol »enofrontarske« vere Stefanovič prešel k radikalcem. — Pogajanja zaradi Reke, Sušaka in Baroša v Opatiji ustavljena, ker se radikalna vlada boji pred volitvami izpovedati svoje kupčevanje z laškim kapitalizmom. — Bivša črnogorska kraljica Milena umrla.

Sobota, 17. marca: Finančni minister opozarja na izdajo novih 1000 dinarskih bankovcev s početkom prihodnjega meseca, pri čemer pridejo stari ob veljavo. — Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš odklonil posredovanje med Nemčijo in Francosko. — Bolgarski komitaši zopet napadli naše čete. Pri tem več ranjenih. — Turki poslali zaveznikom svoje protipredloge na lozansko pogodbo.

Tako je hodil Zaplotnik po dvoranah v palači, po vrtu in parku, po glavi pa so mu brodirale pravljичne sanje o veliki, prekrasni ljubezni.

Ko je nekdo nepričakovano...

Francelj je bil zopet enkrat v parku, v onem delu namreč, ki je bil odločen zanj in za gospico Luizo. Učil se je govora za bližnje popotovanje na Angleško, kjer naj bi bil diplomatski sestanek kralja Edvarda, cesarja Viljema in Alfonza XIII. našega Zaplotnika.

Francelj se je sprehajal v oddaljenem drevoredu, držeč v rokah zvezek in momljajoč svoj govor za veliko dvorno pojedino v Towru.

V svoj študij je bil tako zatopljen, da ni niti zapazil, da se nahaja v njemu popolnoma neznanem delu parka, da se je naenkrat izmed dreves pokazala krasna ženska postava da se pomika po špičkah za njim, dušeča se z zadrževanim smehom.

Naenkrat se mu položita na oči dve mehki roki. Nežen duh orhidej ga je obdal in jasno je slišal za seboj pospešeno utrinjanje srca in šelest nežne obleke.

Franceljni se je treslo srce in neznano čustvo sreče ga je prevzelo in omamilo.

Mmm?

Da, ugiba naj. Haha, kaj bi pa ugibal?

Mmm?

V tem trenutku se je razlegel po parku vesel, piskajoč smeh, kakor da se je trideset srebrnih zvončkov zazibalo. Še predno se je Francelj iz prve omotice vzdravitj mogel začutil je na ustnicah vroč poljub.

Ah...

Sherlock Holmes je dečko! Tako je to reč napravil!

Francelj je bil brez besed in bi najrajši jokal. Toda ni bilo časa. Bog ve, kako je to, da se tudi začetnik takoj prvi trenutek spozna v umetnosti poliubljanja. Strastno je objel gospico Luizo, jo poljubljal vroče, divje, naravnost blazno, da ji je pohajala sapa, morda celo sluh in vid. S svojimi močnimi rokami jo je vzdignil k sebi v višino, pritisnil...

Sedla sta brez besede na klopico v rdeči utici. Večerilo se je že in omamlja-

joča vonjava jasmina in nočnih vijolic je zehetela v zraku. Okrog glav pa so poletavale španske muhe, kot simbol strastne ljubezni, slavčki so drobili...

V parku je bila že popolna tema.

Lističi ognjenih rož so padali na srečo blaženih zaljubljenec. Francetu Zaplotniku in gospici Luize.

Z obrazom kakor solnce, pobirajoč osem stopnic naenkrat, je bežal, ne, letel France Zaplotnik v svoje sobe. V predsobi se je zaletel v Sherlocka Holmesa in kakor da je brez uma, ga je zgrabil, dvignil kvišku ter začel plesati z njim divjo poskočno, vriskajoč, kakor vriskajo pri njih doma v Velikih Laščah:

»Ju-huu-u-juh!«

»Spustite vendar — za vse hudiče — kaj pa je?«

Francelj je padel Sherlocku Holmesu okrog vratu in klical:

»Prijatelji, danes pojedimo pit!«

(Dalje prih.)

Nedelja, 18. marca: Državnozborske volitve. V splošnem mirne. Samo v Zagrebu je radičevska masa demonstrirala in Orjunaši so se krvavo spopadli z blokofašisti (Hanaovci). — Zaradi napada na mariborsko Cirilovo tiskarno zaprti Orjunaši izpuščeni. — V Nišu so naši delegati dosegli sporazum z bolgarskimi.

Politične vesti.

+ »Ljudski dnevnik«, Šusteršičevo glasilo, preneha v bližnjih dneh izhajati, kakor poroča »Jutro«. V zahvali na svoje volilce, ki jo je »Ljudski dnevnik« v torek objavil govori dr. Šusteršič faktično zelo resignirano o tem, da stopi v ozadje čakati, kako se bodo stvari razvile.

+ **Napredni blok** starih in mladih liberalcev v Ljubljani se ima med sabo zelo rad. Včeraj se je »Narod« že zadržal v »Jutro«, da se je poslužilo preračunane račice, ko je pisalo, da je bil odstavljene dr. Ribaf, šef naše delegacije v Opatiji, radi neuspešnega delovanja. O ta blok postane samemu sebi še zelo težak, čeprav je iz same miroljubnosti svoj edini mandat tako uredil, da ga bosta izmenoma uživala nekaj časa mladini, nekaj časa pa starini!

+ **Novi obrisi stare slike.** Kapitan muslimanskih avtonomistov, bivši trgovinski minister Spaho je pričel koj po volitvah konferirati z bosanskimi radikali in ima resen namen vstopiti v kako novo vladno koalicijo s Pašičevci. Njegova skupina šteje kakih 20 mandatov. Še demokrati naj prenehajo brcati kakor trmasti otroci vladno skledo od sebe, pa bomo imeli staro družbo različnih čednosti zopet skupaj.

»Situacija je lepa in čista,« je dejal minister Trifković na ponedeljkovi seji ministrskega sveta z ozirom na zmago radikalne stranke pri volitvah, ko so ga vprašali o njih političnih posledicah. Trifković je menil tako: Mi radikalski veljaki imamo situacijo v svojih rokah in te roke smo si oprali za vse posledice, ki jih bo nosilo na svojih ramenih neumno ljudstvo, katero je nas volilo.

+ **Ministri:** Zupanič, Supilo, Omerović in Serić se po sklepu ministrskega sveta odrešeni svojih odgovornih mest, ker niso pri teh volitvah dobili mandata. Kaj so pa reveži vedeli, da je treba za ministra še mandata! Mislili so si najbrže, da zadostuje pri nas že to, če si »pismene«.

+ **Ministri brez mandata** so svojo ostavko že podali, ampak glede Zupaniča je Pašić pozneje ni hotel sprejeti. V vladi sploh nekaj čudnega: sedaj ne mara nič več odstopiti, češ, da tvorijo potrebni kvorum za nje delo v skupščini že radikalni poslanci sami.

+ **V Zagrebu** in na Hrvaškem sploh vlada veliko razburjenje, ker se širijo vesti da namerava Radić to nedeljo proglasiti hrvaško republiko. Presneto se mu mudi! Za vse slučaje so oblasti že »poskrbele«.

+ **Zob za zob.** V Novem Sadu izhaja glavno glasilo vsega orjunaštva »Vidovdan«. Te dni ga je tipografsko delavstvo prenehalo fabricirati v odgovor na vsa lunaštva, ki so jih vojvodinski Orjunci izvrševali nad tiskarnami.

+ **Avstrijski poštnobrzojavni nameščenci** so pričeli izvajati pasivno resistenco. Gotovo jim daje krščansko-socialistična vlada preveč prilike občutiti, kako lepo je v nebesih.

+ **Morilec grofa Tisze** je v budimpeštanski ječi umrl. To je čudno, ker je znano, da so madžarski katoliki doslej umorili že celo vrsto Tiszinih »morilcev«. Glavni morilec, krščansko-nacionalistični vodja Štefan Friedrich pa se suče seveda zdrav in vesel okrog prav tako krščanske vlade.

+ **Fašisti popet pričenjajo.** V Bologni za zažgali 30.000 izvodov lista »Corriere della Sera«, ker jih je kritiziral. V Palermu so uničili delavsko zbornico.

+ **III. internacionala** je v nedeljo otvorila svoj kongres v Frankfurtu ob Meni. Komunisti se niso še nič poboljšali, ker so takoj ob začetku izšli še nekaj sodov psovk na amsterdamsko internacionalo, ki bi morala biti že davno zaдушena pod to gnojnico, če bi bile komunistične besede kaj več nego besede. Pa niso in zato je amsterdamska internacionala še vedno čista in zdrava in živi!

+ **V Bueru** na Porubrskem sta dva nemška nacionalista umorila dva francoska častnika. Francozi so nato začeli nad Nemci izvajati še hujši teror nego doslej in so si nalovili celo nedolžnih talcev. Zdaj so oba morilca ujeli, a ker sta jim skušala pobegniti, so ju ustrelili. V Kölnu so nemški nacionalisti ubili nekega Smeetsa, ki je bil okrog sebe zbral krožek ljudi, da osvobodijo Porenje po francoskih načrtih.

+ **Poljska** bi rada vstopila v Malo antanto. Nje zunanji minister je bil v Pariz poslan, da odstrani sporne točke s Češkoslovaško, ki so doslej sporazum onemogočale. Mi poštenjaki, če smo zaradi mejnika med sabo skregani, pa bi se radi pobotali, udarimo drug drugemu v roke: »Na, Janez, imej ti svoje in jaz Peter svoje, pa mir med nama!« Diplomati pa ne tako. Najprej si napovedo svetovno vojno pri kateri seveda od zadaj trpijo, in ko ne morej več dalje, gredo v Pariz, pa si puste tam zmešetariti, koliko bo ljudstvo prvega diplomata za njegovo trpljenje plačalo drugemu diplomatu in ljudstvo drugega prvemu. Čim večje postajajo tako antante meščanskih diplomatov, tem več ljudstev jih je plačalo. V tem je merilo, koliko vredne in potrebne so take antante.

+ **Čudne stavke.** V waleških premogovnikih na Angleškem pretijo izbruhniti stavke, ker hočejo vse delavce prisiliti, da bi vstopili v strokovne unije. Jasno, da hočejo sedaj stavkati oni, ki so drugače svojim tovarišem kot stavkokazi padali v hrbet in da hočejo imeti svojo »svobodo« tisti, ki so delavskega suženstva največ krivi.

Zakaj tako ne delate, kakor obljubljate?

Moderni klerikalci so spoznali, da je njihov program neizvedljiv, zato so si prilastili zdaj, posebno pri volitvah, bolj socialistični. Hvalijo se, da so tudi oni za milico za agrarne reforme, sploh za vse socialne pridobitve.

Pa kdo jim bo danes verjel, če gošpoda tega ni vedela in delala takrat, ko je imela absolutno večino v vladi vseh držav! Kdo more verjeti lepim obljubam tistih, ki so pomagali pri ustvaritvi najhujšega zla — svetovne vojne?

O, so ljudje, ki jim verjamejo! Ljudstvo na deželi slepijo z rešitvijo agrarne reforme. To ljudstvo jim pa zapu, kar so pokazale najbolj sedanje volitve, ker ne ve, da so klerikalci na lan-

skem zboru v Zagrebu nasprotovali vsem pravičnejšim točkam agrarne reforme.

Surni delavnik se pri njih še najbolj maje. Če bi se hotelo uresničiti geslo: »Kdor ne dela, naj ne je,« bi moralo največ pravih klerikalcev gladu umreti. Za invalide se »potegujejo« — ali si kdaj slišal, da so se zanje tudi potegnili? Kaj še! Mesece in mesece jim niso izplačevali doiočenih doklad, ko so bili v vladi, kako ravnaajo z ljudmi po svojih hiralnicah in sirotnišnicah, je pa tudi znano.

S programom svojega najhujšega sovražnika socializma so sleparili po svojih shodih pred volitvami. Zdaj so volitve minule, zmagali so — in zopet bo v polni veljavi njih stara zapoved: Delaj, moli in stradaj — v nebesih te čaka rešitev!

Zopet bodo brezskrbno vodili ljudstvo za nos.

Koliko časa jim bo sledilo? Toliko časa, dokler ne bo začelo samo misliti in tudi delati tisto, kar bo spoznalo za prav.

Organizirajte se!

Posameznik ne pomeni v sedanji družbi ničesar, zato povečajmo vrste zavodnih organiziranih članov, da bo lahko čimprej zmagala pravičnost in resno delo nasproti krivičnosti in neresni demagogiji! — **Opazovalec.**

Dnevne vesti.

Ljudem, ki se niso nič naučili. V Ljubljani se je sestavil odbor za prenos tekem vojne v Judenburgu ustreljenih vojakov bivšega 17. pešpolka. Te dni je razposlal po Sloveniji nabiralne pole, na katere naj bi ljudstvo darovalo prispevke za kritje prenosa, za podpore vdovam in sirotam ustreljenih vojakov, za spomenik v vojni padlih fantov in mož itd. Odbor meni, da se bo mnogo ljudstva udeležilo te nabiralne akcije. Nam vsa stvar od začetka ne diši. Potrebno bi bilo, da se naši mrtvi fantje pokopljejo v domovini, še potrebnejše so podpore njihovim svojcem, tudi proti spomeniku ne bi imeli nič nasprotovanja — ampak nabiralne pole in ljudstvo...! Predvsem vemo, da take zbirke mnogo ne izdajo, kar je pri splošni revščini našega človeka kratkomalo naravno, potem pa vemo, da služijo take pole k temu, da se izmažejo z malenkostnimi vinarji tisti ljudje, ki ne trpe pomanjkanja, češ, bodo drugi itak tudi kaj dali, tisti ljudje ki jim je smrt naših fantov in mož pomagla do blagostanja, ki so v svoji nenasičnosti deležni krivde, da so naši fantje in možje umirali, ljudje, ki bi jim bilo dati 100 ali 1000 ali 10.000 Din daru majhna malenkost, a ne da se izmažejo s par kronicami! Ti ljudje naj plačajo svoje žrtve, ne z miloščinami, ampak prisiljeni naj bi bili k temu! Država je dolžna skrbeti za življenje vdov in sirot, ne pa da s privatnimi nabiralnimi akcijami dajete povod njenim meščanskim vladam, da se tej dolžnosti odtegnejo! Zakaj proti temu sistemu ne ustanovljate odborov? Bomo odgovorili mi: zato ne, ker služijo odbori samo za prirejanje neokusnih parad brez vsake pietete, ker imajo namen, da iz ljudstva v rodoljuben namen izvlečejo nekaj tisočakov, »rodoljubom« pa priskrbe medaljice... Cankar je že pred dvajsetimi leti bičal to našo slabost, po dvajsetih letih smo še vedno tako biča potrebni kakor tedaj.

Tiskovni sklad. Zadnji izkaz 8511.20 Din. Dalje so darovali, oziroma nabrali: Viktor Vuk, Tržič, 32 Din, Jože Bukovnik, Tržič, 22 Din, Anton Krajec 5 Din, F. P. 5 Din. (blok šte. 51) Miklavž Le-

var 2 Din. Franc Skok 2 Din. Anton Remic 2 Din. Anton Bitenc 2 Din. (blok št. 225) vsi iz Smartnega ob Dreti, Franc Škrabar, Zagorje, 15.75 Din. krajevna organizacija v Gorjah: na konto blokov 60 Din. nabrano na shodu in pri poslani knjigi 24.50 Din. 30% od obračuna za januar 15.50 Din. obvezni prispevek (posebni volilni oziroma tiskovni sklad po sklepu občnega zbora) za januar 24.50 Din. za februar 11.75 Din. Skupaj 224 Din. Z zadnjim izkazom skupaj 8735.20 Din.

Vse dopisnike opozarjamo ponovno: Pišite s črnilom, ne pregosto, na eno samo stran lista! Preberite si to in si zapomnite!

Drzen roparski napad na tovorni vlak je bil izvršen v noči 18. t. m. v Podsušaku pri Zagrebu. Oborožena tolpa je ubila sprevoznika in enega zavirača do krvi pretepla.

O Leninu pišejo, da se njegova bolezen boljša. Pred dvema dnevoma so vsa buržujska trobila oznanjala, da mu ni več pomoči.

Ljubljana.

Seja občinskega sveta se bo vršila danes, v četrtek ob 17. Med drugim se bodo izvolili tudi odseki.

Koalicija ljubljanskega občinskega sveta si je deloma že v laseh. Klerikalcem ne gre v glavo, da Peričevci zopet niso šli žnjimi skupaj in glasovali za kandidata SLS. To se bo kmalu pokazalo, kakšne namene imajo klerikalci. Če se to zgodi ne bo nobenega pozitivnega dela v občinskem svetu in toliko obljubljeni program, ki ga ima ta koalicija, se sploh ne bo dal izvesti.

Amerika v Ljubljani ali kako se fašisti »panajo«. Predvčerajšnjim krog 20. je imel ljubljanski firbelc priložnost nekaj doživeti. Že dolgo je ni imel, celo nad gledališčem se več ne razburja. Na vogalu novozgrajene palače Kreditne banke nasproti pošte je stal čudne sorte avtomobil z nekako dolgo štirioglato cevjo na vrhu namesto strehe. V prvem hipu si se spomnil na kakšno nezasišano iznajdbo v morilni industriji (tako kak nov 30.5 ali kaj podobnega), pa, verujte, nič ni bilo takega. Samo znani ljubljanski fotograf Bešter si je v svoji podjetnosti domislil avtomobil, s katerim mu je mogoče s potujočo kinematografsko napravo razkazovati svoje nove filmske reklame za razna industrijska podjetja. V tisti preplašenosti vzbujajoči cevi je bil namreč na enem koncu kinematografski aparat, na drugem pa prosojno platno, na katerem so se prikazovale žive podobe. Prav po američansko. In človek se je nehote spomnil, da imamo v tako napredujoči beli Ljubljani vendarle črno, v starokopitnost zakrknjeno vlado... Ja, pa še nekaj, kar ste gotovo pričakovali že radi naslova samega: Ob tisti uri, ko se je firbelc tako zbiral na vogalu Kreditne palače, je šlo od spodnjega konca Prešernove ulice navzgor vse črno demonstracijskega spreveda orjunaških in akademskih mladincev. Ta dan je bila ravno obletnica aneksije primorskega ozemlja po Italijanih. In kakor je šlo, tako si je dajalo duška z »živijo!« in »doli!«, da si se še bolj prestrašil nego prej namišljene iznajdbe na topovskem polju. Pa se je prikobacalo z »živijo!« in »doli!« do vogala Kreditne palače in — obstalo. In obnemelo in se zagledalo. Ni čudo: ravno v tistem trenutku je belo platno prikazovalo, kako reže in tolče in šiva mlad proletarec (gotovo mu ni bilo pri tem do »živijo!« in »doli!«) za svojega gospodarja lepo gamašo iz usnjene kosa. Demonstracije je bilo od samega gledanja naenkrat konec, firbelc se

je nasitil in odebelil... Tako, zdaj veste, kako je treba z modernimi iznajdbami »panati« fašistovsko gorečnost, da ne postane z »živijo!« in »doli!« nevarna tujim — čistim hlačam...

Novo bolnico za ženske bolezni so otvorili v torek zjutraj.

Zdravniške ordinacije za člane Okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Da se odpomore sedanjemu hudemu navalu bolnikov, posebno v dopoldanskih urah, bodo odsihdob v ambulatoriju ljubljanske poslovalnice, Gradišče št. 2. zdravniki tako-le ordinirali: Ob delavnikih vsak dan od 8. do pol 10. g. dr. Pavel Janežič, od 9. do pol 11. g. dr. Iv. Zajec, od pol 11. do 12. g. dr. Peter Košenina, vsi trije za splošne bolezni. Od pol 13. do pol 14. g. dr. Tone Jamar za pljučne bolezni; od pol 14. do pol 15. g. dr. Bogdan Derč za otroške bolezni, obnemem posvetovalnica za matere; od pol 14. do pol 15. g. dr. Pavel Krajec in od 17. do 18. g. dr. Franc Minař, oba za kirurgijo (telesne poškodbe, rane itd.), g. dr. Minař obnemem za ortopedijo (izkrivljenje udov, hrbtenice itd.); vsak dan izvzemši četrtek od 8. do 9. g. dr. Jernej Demšar za kožne in spolne bolezni; ob torkih, četrkih in sobotah od pol 13. do pol 14. g. dr. Ivan Pintar za ženske bolezni in porodništvo. Četrtri zdravnik za splošno medicino, katerega imenovanje se v kratkem izvrši, bo ordiniral od 15. do pol 17. Nakaznice za zdravniške se izdajajo v poslovalnici, Gradišče št. 2, vsak delavnik od 8. do 18., tako da tudi popoldne prihajajoči člani lahko takoj dobe zdravnika. Pravica do pomoči ob boleznih in nezgodah se dokazuje s potrdilom delodajalčevim, da je zavarovanec resnično zaposlen.

Začasna delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani in Železničarska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani, kakor sta se prej imenovali, sedaj pa Izpostava I. in II. Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, sta bili 18. t. m. razpuščeni in je prešel njiju likvidacijski delokrog v pristojnost Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Zato je treba njima namenjene dopise odslej pošiljati na naslov zagrebškega Osrednjega urada. Preradovčeva ulica 44, I. nadstr.

Koncert priredi v petek, 23. t. m. najboljša francoska pianistinja sodobnosti gospa Selva Blanka, v Unionu ob 8. zvečer. Znana preustrojiteljica moderne pouka na klavir, poznavateljica klavrecinistov 18. stoletja, se pripelje naravnost iz Prage, kjer je profesorica godbe na konservatoriju. »Slovenski Matici« smo hvaležni, da je izposlovala to gostovanje. Kdor je enkrat slišal njeno umetnost, ne pozabi več virtuozijske, ki je igrala tako znamenito ulogo v zadevi Déodat de Séverac. Naj v trušču volitvenih odmevov nihče ne pozabi obogatiti svojih doživljajev ob izredni prireditvi. Glede programa glej plakate.

Pozor! Obrtna zadruga čevljarjev za Ljubljano in okolico sklicuje sestanek za četrtek, 22. t. m. točno ob 8. zvečer v gostilni g. Mraka, Rimska cesta. Dnevni red: Mezdno gibanje pomočnikov. Radi važnega dnevnega reda prosimo g. člane, da se sestanka zanesljivo udeležijo. — Načelstvo.

Maribor.

Esperantski krožek »Svoboda«. V soboto ob 8. zv. nadaljevanje pouka. Bodate vsi prisotni in točni!

Iz stranke.

Izšel je strankin program in pravilnik. V trpežnem ovitku lepo broširan ve-lja samo 4 Din. Organizacije naj poskrbijo, da ga bo čimprej kupil vsak član. Pa tudi drugim somišljenikom naj ga ponudijo, s tem bodo vsakemu, ki se ne more odločiti, nudile priložnost čimprej spoznati, ali spada v naše vrste, ali ne. Organizacijam ostane od vseh razprodanih izvodih 10%. — Naroča se v Ljubljani, poštni predal 168.

Za februar je obračunala še sledeča organizacija: 13. Store pri Celju 97. Zadnji izkaz 431 članov, skupaj 528 članov.

Zadolžnice za »Naprej« so še podpisali sledeči sodrugi: Po 100 Din: 8. Franjo Klopčar v Ljubljani; 9. Alfred Pičinin iz Radeč; 10. Josip Bolsinc iz Zdol in 11. Ivan Pangerc, posestnik v Selu pri Bledu. Zadnji izkaz 3350 Din. Zdej torej skupaj 3750 Din.

Zdej so volitve minule — toda mirovati vseeno še ne smemo. Pripravljajmo se za prihodnje volitve in to storimo najbolj, če si utrdimo svoje postojanke, svoje organizacije. Zato pozivljamo vse odbore, naj se potrudijo z obračuni, da namomestijo dosedanje zamude

Okrožja in organizacije, ki imajo po § 36. org. pravilnika pravico izvoliti svojega člana v Pokrajinski odbor in ki tega še niso storile, naj to takoj store, ker potече 7. aprila rok. (§ 37.).

Članom in odborom! Iz raznih krajev dobivamo od posameznih članov pritožbe, da se blagajnik, predsednik, po večini pa kar ves odbor ne briga za organizacijo. Da se take pritožbe množijo, je dober znak za zavednost članov samih, vendar moramo opozoriti še tudi razne druge kraje, kjer bodisi odbor radi brezbriznosti članov, ali člani radi nemarnosti odbora ne vršijo svoje dolžnosti, da je vsak posamezen član dolžan skrbeti, da organizacija napreduje ni torej sokriv, če temu ni tako. Člani v takih krajih naj poskrbijo, da bodo odborniški namestniki delali do občnega zbora, ki naj ga pripravijo čimprej. Na občnem zboru naj pa izvolijo v odbor samo take člane, ki jim čast in zavednost veva vršiti svojo dolžnost. — Če pa tudi odborniških namestnikov in sploh nobenega zaupnika ni, ki bi vodil organizacijo, naj obračunajo člani svoje prispevke naravnost našemu tajništvu, ki jim bo tudi pomagalo spraviti organizacijo čimprej na pravo pot. — Pokrajinsko tajništvo SSJ in KDZ v Ljubljani, poštni predal 168.

Volilni ozir. tiskovni sklad. Nekateri zaupniki in organizacije so nam že vrnille neprodane bloke za volilni sklad. To pa seveda ni prav. Za volilni in tiskovni sklad je treba zbirati tudi po volitvah. Volilni fond, zlasti pa tiskovnega je treba okrepiti, da bo za prihodnje volitve močnejši, tako da bo imela stranka vsaj toliko sredstev, da bo nasprotniško demagogijo lahko sproti pobijala s primernimi letaki. Kapitalistične stranke potrebujejo denar za podkupovanje nevednega ljudstva — mi potrebujemo denar za izobraževanje delavnega ljudstva. Shodi, predavanja, diskusije, knjige, časopisi itd. itd. vse to stane mnogo denarja. Zato, sodrugi, zbirajte še nadalje za volilni in tiskovni sklad — porabite vsako priložnost, zlasti pa v veseli družbi, kjer se izdaja preveč za nepotrebne, celo škodljive stvari, kakor alkohol itd.

Sevnica. Članski sestanek krajevne organizacije KDZ v Sevnici se bo vršil v

nedeljo, 25. marca ob 10. dopoldne v gostilni g. Kolmana v Šmarju. Dnevni red zelo važen. Član, ki ne bo navzoč, pa se ne bo opravičil, je nezaveden. — Odbor.

Vestnik Svobode

Seja podružnice »Svoboda« Moste se bo vršila danes, v sredo 21. marca ob 20. v društvenih prostorih. Važno! — Tajnik.

Gorje pri Bledu. V nedeljo, 25. marca se bo vršil ustanovni občni zbor SDIZ. »Svoboda« ob 3. popoldne v posebni sobi gostilne A. Kržišnika na Fortuni. Vabljeni ste vsi, ki vam je za izobrazbo. V izobrazbi je moč! (Vsako uživanje alkohola pred zborovanjem in med zborovanjem je zabranjeno.) Za pripravljali odbor: Jakob Vodnovl. r.

Sv. Lovrenc na Pohorju. V nedeljo, 25. t. m. ob 2. popoldne nadaljevanje esperantskega pouka. Pridite vsi!

Kdor čuti z nami, kdor veruje, da bo zmaga socialistična pravičnost samo potom organizacij, pa še ni strankin član, naj stori prvi korak in naj izpolni pristopno izjavo, ki jo danes objavljamo in naj jo odda organizaciji v svojem kraju, če je tam ni v kako sosedno organizacijo in če tudi te ni, naj jo pošlje našem tajništvu v Ljubljani, poštni predal 168. S tem bo vsak v takih krajih položil temeljni kamen zgradbi za rešitev delavnega ljudstva, socialistični organizaciji.

Prispevek, ki ga bo plačal naj si izračuna po razpredelnici na drugi strani pristopne izjave in ga pošlje lahko tudi z naročnino. Samo na srednji del položnice naj napiše koliko pošilja za članarino.

Razpredelnica strankinega davka SSJ.

(Veljavna od 1. januarja 1923.)

Stopnja	Mesečni dohodki v dinarjih	Če imaš nepreskrbljenih otrok					
		—	1	2	3	4	5 (6*)
		znaša mesečni davek v dinarjih:					
	a	b	c	d	e	f	
1	pod 800	2	2	2	2	2	2
2	nad 800	3	2	2	2	2	2
3	900	4	2	2	2	2	2
4	1000	5	3	2	2	2	2
5	1100	6	4	2	2	2	2
6	1200	8	5	3	2	2	2
7	1300	10	6	4	2	2	2
8	1400	12	8	5	3	2	2
9	1500	15	10	6	4	2	2
10	1600	20	12	8	5	3	2
11	1800	25	15	10	6	4	2
12	2000	30	20	12	8	5	3
13	2200	40	25	15	10	6	4
14	2400	50	30	20	12	8	5
15	2600	75	40	25	15	10	6
16	2800	100	50	30	20	12	8

*) Za vsakega nadaljnjega nepreskrbljenega otroka se zniža davek za 2 stopnji.

Pri dohodkih nad 3000 Din se plačuje davek po 18. stopnji, poleg tega pa še 10% od vsote, za katero so dohodki večji nego 3000 Din.

Pristopnina 1 Din.

Gospodarstvo.

= Vrednost denarja. 1 dolar velja 95.50—96.50 Din. V Curihi stane 100 naših dinarjev 5.45 švicarskih frankov.

= Bolgarsko finančno stanje izkazuje nad 500 milijonov lejev primankljaja. Je potem povsem naravno, da želi Bolgarska v redne stike z našo državo.

= Državno železnico v Italiji prevzame privatni kapital.

= V Rimu se je začel drugi kongres mednarodne trgovske zbornice, ki je za svobodo trgovine.

= Češkoslovaška banka »Bohemia« je doživela strašen po lom. Izguba znaša nad 60 milijonov ČK. Vlada je prepovedala pisati o tem bančnem krachu, pomagati mu pa noče.

NEVARNOST NEKATERIH OBRTI ZA ZDRAVJE.

Zdravniki so že zdavnaj spoznali, da ogrožajo nekatere industrije delavčevo zdravje. Delavci sami pa se ne zavedajo še zadosti teh nevarnosti in dejstva, da se na pr. slikar ali pleskar morata varovati pred boleznimi, katerih se vozniku ali zidarju ni treba bati, in da kamnoseštvo ogroža telesne tkanine, katerim svinčarstvo ali premogokopstvo ničesar ne prizadeva. Obrtni vajenec se posveča svojemu ljubljenu poklicu in dostikrat dela leta in leta, predno se sploh zmisli možnosti, da izpodkopavajo razmere, spojene z njegovim poklicem njegovo zdravje.

Tuberkuloza ali jetika, ta potuhnjeni sovražnik vseh delavcev, ubija največ ljudi, kajti četrtnina vseh ljudi, ki umre v starosti od 15 do 45 let, je žrtev tuberkuloze. Če pogledamo natančneje v statistike vidimo, da je največ slučajev tuberkuloznih delavcev najti v lončarstvu, v predilnicah, kamnolomih in nekaterih rudnikih. Nedavno je preiskava dokazala, da je izmed 2500 v Ameriki umrlih predilniških delavcev nič manj nego 525 umrlo za tuberkulozo. Vzrok za to visoko mortaliteto je najti v prahu, ki ga delavci vdihujejo. Najbolj nevarni prah je onaj rudi, ker je v tem prahu polno zaostrenih drobcov. Poklici kakor sekane marmorja in granita, so posebno nevarni, ker prodirajo drobcji v pljuča, se zarijejo med nežne kanine pljuč in povzročajo vnetje. To daje tuberkuloznim klicam, ki se nahajajo v nas, priliko, da postanejo aktivne in se razpasejo. Kresilni, skrilni, železni, kositreni in svinčeni prah so tudi nevarni.

Dandanes ko imamo toliko dobrih varnostnih priprav, je prav lahko obvarovati delavca pred prahom in njegovimi pogubnimi učinki. Tudi delodajalci se začnajo zavedati, da je toliko v njihovem lastnem, kolikor v interesu njihovih delavcev, da skrbijo za potrebno varstvo, marsikje preskrbujejo delavce s krinkami in drugimi varnostnimi pripravami. Ali v večini obrti vladajo često slabe delavne razmere. Temne slabo prezračene tovarne in delavnice, v katere prodira le malo ali nič solnca, ali kjer so okna tesno zaprta, izpodkopavajo delavčevo zdravje in ga izročajo boleznim v plen. Zboljšanje delovnih razmer, v kolikor se tiče svetlobe, zraka in zdravstvenih priprav in zdravljenja, pa se ne more popolnoma prepuščati dobri volji delodajalčevi. Ta problem nudi krasno priliko tudi delavskim strokovnim organizacijam, da delujejo v korist svojih članov.

Dolge ure dela tudi škodujejo zdravju. Dočim je neka stopinja utrujenosti potrebna, ker vabi na počitek, stalno prenapenjanje nazadnje stare vpornost telesa in pripravlja pot boleznim. Osem ur dela na dan zadostuje, če naj duševna in telesna dobrobit ne bo prikrajšana.

Dostikrat je kriv delavec sam, ki morda dela v idealnih delovnih razmerah, ali trati svoj prosti čas do pozne noči po beznicah, kavarnah in zabaviščih. Zaba-

va je prioročljiva in celo potrebna, ali v njej treba zmernosti kakor povsod.

Dobra redilna hrana in zdrava telovadba sta bistveno potrebni za telesno blagostanje. Hrana je lahko najbolj preprosta, ali treba je, da je v zadostni količini in primerne kakovosti. Meso vse zelenjave, žitarice in škrobne jedi, kakor so krompir, makaroni in riž, so dobre, ali slaščice, sumare in kolače, je najbolje opustiti iz vsakdanje prehrane.

Končno najboljši način, da ugotovimo, da ni naše zdravje v nevarnosti, je zdravniški pregled od časa do časa. Ni treba čakati, dokler te boli ali dokler ni nastala občutljiva oslabelelost. Seveda se človeku zdi težko, da bi šel k zdravniku in plačal zdravniški račun, če se popolnoma dobro počuti. Ali vendarle se nazadnje izplača, če človek to stori. Človek si pri tem prištedi trpljenje, mnogo večje zdravniške stroške in izgubo na zaslužku, kadar zares oboli. Sicer pa, če bi se strokovne organizacije bolj pobrigale tudi za delavsko higieno in če bi delavstvo samo vedelo kaj je organizacija, bi ne bilo težko doseči redni zdravniški pregled — brezplačen seveda. Ravnotako bi bil že skrajni čas, da se pobijanje jetike prične tako, kakor se že vrši v naprednejših državah, n. pr. v Ameriki: postaje protituberkuloznih društev naj bi se po deželi pomnožile, da bi skrbele za aktivno pomoč v bolezni in pouk najširšim krogom. Kazalo bi, da se take postaje poprimejo tudi drugih boleznih, ki ogrožajo ljudstvo, n. pr. spolnih in končno predvsem anti-alkoholne propagande. Pomoč za to delo bi morala priti od zgoraj, pobuda kakor vselej od spodaj. Tiste stranke, ki bi se aktivno ne zanimale za ljudsko zdravje, bi bilo treba na priprost način postaviti na indeks. Tudi to bi mnogo pomagalo h konsolidaciji razmer.

Delavci! kupujte čevlje samo z znamko »Peko« domačih tovarov Peter Kozina & Ko., Tržič, ki so najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na drobno in debelo. Ljubljana, Breg 20.

Zahtevaj od svoje strokovne organizacije naj pove, katera stranka je delala za zboljšanje socialne zakonodaje!!

POKRAJINSKEMU TAJNIŠTVU SSJ IN KDZ

V Ljubljani,

poštni predal 168.

Da pomagam pokrajinski organizaciji Socialistične stranke Jugoslavije in Kmetstvo delavske zveze premagati gmotne ovire na poti do našega cilja, posebno pa, da bo dnevnik »Naprrej« nemoteno lahko še nadalje branil resnico in pravico, sem se tudi jaz odločil posoditi pokrajinskemu odboru SSJ in KDZ znesek Din

reci: dinarjev

takoj v gotovini

ki jih vplačam

v desetmesečnih obrokih po Din.

Prosim, da mi pošljete zadolžnico takoj, ko prejmete ves znesek.

Pokrajinski odbor SSJ naj mi ta znesek vrne, kadar se bo stranka toliko okrepila, da bo lahko izhajala.

V dne 1923.

.

.

.

.

.

.

.

natančni naslov.

lasnoročni podpis.

Nepoklicani vzgojevalec.

Razen malih izjem smo se vsi zastopniki neuradniških organizacij jasno zavedali svoje enakopravnosti z uradnimi zastopniki v Osrednji zvezi. Kdor se med nami tega ni zavedal in je videl tudi tam v uradnikih le svoje uradne predstojnike in nadrejene oblastnike, a ne organizacijskih sodrugov, tisti ni spadal tja, tisti je s svojo navzočnostjo svojemu stanu več škodoval, nego koristil. Po izpolnjevanju enakih društvenih obveznosti nismo hoteli biti v O. Z. z uradnimi organizacijami v podrejenem razmerju, kakor so nižji uslužbenci v uradih. Višje izobraženi in vsaj nekoliko socialno čuteči uradniki so naše stališče tudi popolnoma pravilno razumeli, so bili razsodni, previdni in blagosrčni, da niso zahtevali od nas, da bi se jim mirno pustili tlačiti tudi v društvu. Saj potem bi nam bila O. Z. le v škodo, ne pa v korist! In za take tepce, da bi za svojo škodo plačevali in tlačanili, nas ne smatrajo resnično demokratski uradniki. Pač pa nas je menda za take smatral g. Bekš, da je nas tako nekremišljeno nahrulil s svojim poukom o dobri vzgoji, kakor pravi, v imenu svojih stanovskih somišljenikov!

Bili smo v O. Z. vedno dovolj skromni s svojimi zahtevami in predlogi ter socialno dobrohotni napram uradniškim zahtevam. Lahko bi skupno delali v najlepšem soglasju, če bi bili vsi uradniki prešinjani s pravim demokratskim duhom in bi bilo med njimi dovolj pravega razumevanja za organizacijsko delo. Ne prišlo bi niti do našega krivičnega maksimiranja in če bi bilo pršlo, bi ga tudi naši organizatorski uradniški sodrugi soglasno z nami vred obsodili, dasi so bili glavni krivci tudi med njimi in smo mi nanje pokazali. Ali takega galantnega amerikanškega demokratizma oziroma socializma pa v sedanjih podivjanih razmerah seveda ne moremo pričakovati od vsega našega uradništva, ki je večinoma še močno prekvašeno s privzgojeno nizkotno zavistjo in z avstrijskim birokratizmom. Zato je to, kar se je zgodilo v naši O. Z., le naravna posledica naših nezdravih razmer, ki so nujno potrebne poštenega socialnega zdravila!

Zlobna ironija usode je, da se je dvignil zoper nas s svojim poukom o dobri vzgoji prvi ravno davčni uradnik! Kakor je med nižjimi uslužbenci splošno znano, so jim pa ravno davčni uradniki najmanj naklonjeni, najbolj zavistni in bi v mnogih ozirih sami potrebovali največ luči Bekševe plamenice. Priznavam z veseljem, da so tudi med njimi vzorne častne izjeme in teh seveda ta moj članek ne zadeva. Bridka resnica je, da so dandanes ravno davčni poduradniki in sluge med vsemi nižjimi uslužbenci najslabše plačani in je tudi edino njim brezpogojno zaprta pot v uradniško skupino. Če mislimo, da je teh žalostnih izjemnih razmer največ krivo zavistno davčno uradništvo, mu menda ne delamo prehude krivice!

Grenka, strašno grenka je služba davčnega poduradnika izterjevalca ali izvrševalca. Tudi težavna in naporna je posebno na deželi v hribovitih krajih, kjer mora izvrševalec opravljati svoje neprijetne službene posle zunaj med davkoplačevalci od jutra do mraka. V oddaljenih pokrajinah mora večkrat ostati po več dni zaporedoma, včasih ves teden in mora tudi prenočevati tam pri tujih lju-

deh. Ker na takih potih ne more živeti ob samem zraku in vodi, dobiva malo denarno odškodnino, takolimenovane potne dnevnice, kot povračilo za gotove izdatke ali stroške. V zadnjem času, pod avstrijsko vlado je imel dnevnice po 1 K 50 vin. in pristojbine za prenočevanje po 2 K 50 vin., če je v resnici prenočil zunaj doma.

Zaradi bornih prenočnin pa so se morali davčni izvrševalci pri mnogih davkarjih vedno boriti z uradniki, preden so jih dobili vsaj deloma izplačane. Morali so prinesiti potrdila od županstev in od dotičnih hišnih posestnikov, da so v resnici prenočili zunaj v občini. Ali vse to še ni zadostovalo nekaterim posebno zavistnim in brezčastnim uradnikom. Svojevoljno so črtali ali kako drugače prepredili pripoznanje in izplačilo vsaj nekaterih prenočnin, če niso mogli odbiti vseli, ki so bile navedene v enem mesečnem izkazu. Jaz sem imel sicer srečo, da se mi ni nikdar črtala nobena prenočnina, toda drugi še živijo starejši in nekateri že mrtvi tovariši so mi pravili o ostudnih bojih zaradi krvavo zasluženih prenočnin z uradnimi predstojniki in raznimi nižjimi uradniki pri davkarjih in odmerjajočih davčnih oblastvih take čudne nekulturne stvari, da bi jih ne mogel verjeti, kdor bi razmer ne poznal. Davčne izvrševalce same je postalo sram teh nedostojnih bojev in so soglasno odklonili nadaljno prejetje nesrečnih prenočnin ter zahtevali za nadomestilo nekoliko višje potne dnevnice. Zdaj pa so nastali taki lačni časi, da moramo za neke slučaje zopet zahtevati primerne prenočnine.

V popisani zadevi so neki uradniki postopali z nami slabše, nego bi bili sami naši delodajalci in kakor da bi nas sami plačevali iz lastnih žepov, so nam odbijali revne službene prejemeke po vseh možnostih iz same nizkotne in nekulturne zavisti. Nasprotno pa smo videli, da so se vozili iz Ljubljane višji gospodje na deželo na večdnevne revizije, so se zvečer vračali domov v Ljubljano prenočevati, a zjutraj so zopet prihajali nazaj na svoje delo. Tudi ti so si zaračunali prenočnine, ki so bile precej višje kakor naše, ni jim bilo treba nobenih potrdil, bile so jim odmerjene ter izplačane brez vseh ovir in nihče jim jih ni zavidal. Le nam najpotrebnejšim se ni med uradniki privoščilo in se še sedaj ne privoščijo niti tega, kar nam pripozna naša skopa delodajalka — država. Kje drugje se še tako nedostojno in nekulturno postopa z nižjimi uslužbenci kakor pri nas, kjer so neki uradniki tako čudovito dobro vzgojeni!

Pod avstrijsko vlado smo imeli davčni izvrševalci tudi službeno obleko, zimsko in poletno. Mnogo hudih pogledov in očitkov smo morali tudi zaradi nje prenesti. V Jugoslaviji pa so nam naši dobri in plemeniti uradniški rojaki to obleko odvzeli tako, da tudi nobene denarne odškodnine ne dobivamo zanjo. Med vsemi državnimi poduradniki smo zdaj mi edini, ki nas s tako nizkotno goloto oblačijo, čeprav je naše število v primeri z drugimi le majhno. Mi smo z izgubo službene obleke v sedanjih oderuških časih težko udarjeni, na drugi strani pa je ta naš udarec olajšal mnogo nečlovekoljubnih uradniških src, ker jih več ne razjeda nekdanja zelena zavist ob pogledu na naše obleke! Ni torej nesreče brez sreče!

Davčni uradi so že od nekaj najbolj zapostavljeni med vsemi državnimi uradi. Nekdaj so jih imenovali »refugium peccatorum«. Pri nas so zahtevali in še

zahtevali za sprejem v uradniško davčno službo na šolski izobrazbi najmanj 4 razrede srednje šole. V Bosni so že zahtevali maturo srednje šole. Pri nas so tudi certifikatisti, ki nimajo niti predpisane srednješolske izobrazbe. Vendar so tudi pri davkarjih sedaj pri nas med uradniki večinoma tako izborno kvalificirane in strokovno izobražene delavne moči, da tudi davčni uradi zaslužijo vse drugačen ugled in drugačno usodo, kakor jo še imajo. Nekdanji naziv zanje ne velja več. Da je res tako, to tudi dokazuje veselo dejstvo da si je tudi naša O. Z. za svoje težavne tajniške posle izbrala ravno vrlo sposobnega davčnega uradnika. Vemo pa, da je med davčnimi uradniki tudi še več drugih dobrih organizatorskih moči in zdaj se nam, da bi bilo jako dobro in pametno, če bi se prej ali slej združile na skupno duševno delo in tudi nad stanovske tovariše dvignile tako prosvetno plamenico, ki bi tudi med njimi posvetila globoko v temo ter vsestransko razjasnila prave pojme o dobri vzgoji. Gotovo bi jim bili hvaležni in jim ploskali tudi tedaj, saj bi jim ploskali za nujno potrebno lastno korsit!

PRIPOROČAMO SLEDEČE KNJIGE:

1. Zv. Bernot: *Socializem in vera* (1922.), 128 str., broš. 7, vez. 9 Din.
2. Friderik Engels, poslov. M. Žagar: *Razvoj socializma* (1922.), 67 str., broš. 5 Din.
3. Karol Kautsky, poslov. A. Kristan: *Država prihodnosti* (1911), 90 str., broš. 3 Din.
4. Karol Marks in Friderik Engels: *Komunistični manifest* (1920.), 31 str., broš. 1.50 Din.
5. Dr. Oto Bauer, posl. F. Uratnik: *Pot k socializmu* (1919.), 32 str., broš. 1.50 Din.
6. Jug. republ. združenje, Chicago: *Kriska deklaracija in demokracija* (1917.), 16 str., broš. 1 Din.
7. Dr. A. Dodel: *Mozes ali Darwin* (1911.), 74 str., broš. 5 Din.
8. Katoliško svetovno naziranje in Svobodna znanost (1908.), 51 str., broš. 2 Din.

Dopisi.

Pragersko. Oko zakona spava pri nas v prid oostilničarjem. Tako n. pr. gostilničar Franc Gerželj dobro ve, da morajo biti vse gostilne in kavarne ob 22. zaprte. Pa on se smeje in streže gostom magari do polnoči — in tudi do zore. Na Svečnico je bila veselica v tukajšnji kolodvorski restavraciji. Točno ob 1. je restavrater odpravil svoje goste. Med gosti je bila tudi takozvana »virtšafterica« g. Gerželja. Izrabila je priliko in povabila vesele goste v Gerželjevo gostilno. Veselje se je tu znova začelo. Gospodarica je celo pretepalala mlade fante. Pijančevanja v tej gostilni ni nikdar dovolj, zato prosimo merodajne oblasti, da napravijo tem razmeram konec. Sosedie odločno protestiramo, da bi se te razmere nadaljevale, ker ne trpimo, da se vodi našo neizkušeno mladino po življenje zastrupljajočem alkoholu v zgodnjo smrt. Zakoni in naredbe veljajo za vse enako. (Dalje prihodnih.)

Ruše pri Mariboru. Pri nas se je vršil v četrtek, 15. t. m. dobro obiskan strokovni shod, na katerem je poročal sodr. Leskošek iz Celja. Njegova izvajanja je vzelo delavstvo z odobravanjem na znanje. Na shod je pritekla tudi »enotna fronta« iz Maribora, ki jo je zastopal Go-

louh sam. Radl tega se je strokovni shod predčasno zaključil in je tamošnji predsednik mariborske okrožne organizacije otvoril volilni shod ter podelil besedo s. Golouhu. Ta je izjemoma govoril jako stvarno, brez napada na oficijelno SSJ in KDZ. Sodr. Leskošek je bil ves čas navzoč ter se je po Golouhovem govoru k besedi oglasil in povedal, da na Štajerskem ni samo 5. skrinjica, ampak tudi 8. Vsak naj naredi, kakor hoče. Poudarjal je, da bi bil greh oddajati glasove kapitalističnim strankam. Po govoru soodr. Leskoška je tudi predsednik shoda rekel, da naj vrže v 8. skrinjico svojo kroglico, kdor noče v peto. Shoda se je udeležilo nad 600 oseb, ki so se mirno razšle.

BREZ NASLOVA.

Kaj so nam pokazale volitve? Ljudstvo še ni pričelo samostojno misliti, zato niha kakor na gugalnici med enim in med drugim demagogom, sledeč zdaj eni, zdaj drugi laži. Ampak to nihanje je doseglo zdaj višek — laž je ljudstvo tako zagrabila kakor še nikoli. Ne more biti drugače, nego da se od te poslednje laži povrne k čisti resnici, da prične s svojo glavo misliti. Mi smo že rekli: Po največji bolezn pride največje zdravje!

Komunistična fraza si je polomila nogo, preroki, kateri so obljubljali splošno spremembo sedanjega reda tekem štiriindvajset ur, so ostali brez poslušalcev. Krivda je toliko na prerokih, ki niso vedeli, kaj naj se spremeni in kako, pa na poslušalcih, ki se tudi niso toliko brigali za svoje življenje, da bi se poučili, kaj naj se zanje spremeni in kako. To ljudstvo nima nobenega spoznanja, nobene pozitivne misli, nobene razsodnosti, zato se pa tudi more zgoditi, da verjame danes vse spremembi tekem 24 ur s pomočjo rdeče boljševiske, jutri pa spremembi tekem 24 ur s pomočjo črne boljševiske fraze. Mi smo vedno rekli: razvoj ne skače preko prepadov, temveč polaga čez nje mostove. Boj se ga, če je enkrat napravil skok! Širite med ljudstvom pravo zavest, ne obljubljajte mu ničesar, temveč ga organizirajte in v organizacijah odpirajte oči! To smo rekli, zato naša stranka kot čisto nova stranka pri volitvah ni propadla, ampak je pokazala, da se njena ideja polagoma a nevzdržno razširja. Ona struja pa, ki je prorokovala novo življenje v 24 urah, bila pa je še vsa stara od starega življenja, je doživela po-

lom in nazadovanje in bo izginila, če bo vztrajala pri svojem.

»Prej smo imeli 6 poslancev, zdaj pa nobenega.« bodo vzdihovali nekateri pošteti sodrugi, ki so od teh volitev pričakovali vsaj nekaj mandatov za stranko. Stvar ni takšna: prej nas sploh ni bilo, ampak smo se šele v enem letu ustvarili, torej nismo imeli nič poslancev po svoji zaslugi. Kar jih je bilo, so bili večinoma za zgago in za neizvrševanje svojih dolžnosti — tega vendar ne bomo pozabili, kako smo se morali vse leto boriti proti njim, to je, kako so se morale organizacije boriti proti njim, ker jim niso dišale! Današnje organizacije so nekaj povsem novega in nimajo s staro JSDS nič skupnega, to moramo enkrat spoznati. Stara JSDS je šla v »enotno fronto« umret, SSJ nje naslednica, pa je še premajhno dete, da bi se mogla pokazati v svoji moči. To dete je pokazalo samo to, da krepko živi in da hoče še krepkeje živeti. Kdor pa meni, da bi moralo po enem letu rasti pokazati kaj več, je podoben onim, ki so hoteli v 24ih urah preustrojiti ta ustroj in so prele sami segnili. Napredujmo in razširjajmo naš tisk in naše organizacije, pa bomo pri prihodnjih volitvah že imeli našega poslanca in še več nego samo tega! Za tista dela, za katera bi rabili zastopnika v parlamentu že sedaj, pa smo prepričani, da se zavzame sodrug Nedeljko Divac.

Kaj bi storil, če bi prišel nekega dne domu in našel svoje stanovanje zasedeno od drugega gospodarja? Šel bi in bi se vlegel v jarek pred hišo, kaj ne?

Kaj bi storil, če bi prišel nekega dne na svojo njivico žet, pa bi že bilo požeto? Šel bi k prijaznemu sosеду, ki ti je požel in bi mu še plačal povrhu, da tebi ni treba žeti. Kaj ne? Pozimi bi pa ne imel kruha — šel bi k prijaznemu sosеду za hlapca mlatiti svoje žito, za mezdo bi pa dobival drobtine z njegove mize. Kaj ne?

»Ne, ne! Ne bilo bi tako!« Živahno ugovarjaš, ker bi te bilo sram, če bi bilo tako. Jaz pa pravim, da je že tako! V stanovanju in na njivi, povsod je tako. Hišo si sezidal, ležiš pa v jarku pred njo. Oraš si in sejal, požel je pa kapitalist, ki ga hodiš zdaj prosit za službo, da mu mlatiš žito, sad tvojega dela!

Kamor pogledaš, povsod je tako, samo ti tega ne veš, ker so te opeharili ne le za delo tvojih rok, ampak tudi za tvojo

pamet. Za domovino delaš, kapitalisti se pa smejejo, kajti domovina je njih žep. Za vero se tepeš, gospodje si pa manejo roke, kajti vera je njih trehuh.

Če se ti je pa v glavi že zasvetilo, če ti je vojna odprla oči, če te je zabeležilo v jarku in če ti le preveč kruhi po želodcu — takrat misliš, da moraš hišo, ki si jo sezidal, zopet podreti, in žito, ki si ga s trdom pridelal, požgati. Pa hiša in žito sta nedolžna, kriva sta kapitalist in — ti! Kapitalist, ki te goljufa, in ti, ki se daš goljufati. Čim bolj kričiš, da boš hišo podri in žito zažgal, tem bolj se kapitalist smeje, ker ve, da na tej poti ne najdeš nazaj pameti, ki te je opeharil zanjo! Kapitalist se ne boji, da podreš hišo, on ve, da mu potem sezidaš novo, še lepšo! Kapitalist se boji samo tvoje pameti. Zato glej, da najdeš zopet svojo pamet. Štej, čitaj, računaj, misli! Od tega danes nič nimaš, a imel boš jutri! Organiziraj se, a to takoj, ker jutri radi svoje male odpornosti morda se ne boš smel! In kako hočeš že jutri požeti svojo njivo, če pa pojdeš šele pojutrišnjem sejat?!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ).
Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANČISKANSKA ULICA ŠTEV. 6

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO.

TISKOVINE ZA SOLE, TUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJSE PLAKATE IN VABILA
„ ZA SNOBE IN VESELICE „

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE CASOPISOV, KNJIG, BROSUR ITD.
STEREOTIPIJA. LITOGRAFIJA.

Šofer

k tovornem avtu se išče. Polnoma izučen monter s prvostnimi referencami. Nastop takoj. Ponudbe pod „Ljubljana“ na upravo lista.

Reditelj in rediteljica za kopališče

(Bademeister) se iščeta za čas sezije v kopališču z nastopom 1. ali 15. maja. Ponudbe s točnimi podatki in prepisom izpričeval doseďanjega službovanja na Ravnateljstvo kopališča, Daruvar.

1000 frankov mesečno

zaslužijo lahko ženske in moški vsakega stanu s sodelovanjem pri neki

holandski tvrdki.

Zahtevajte vzorce in brošure proti poslanim 10 Din v bankovcih pri: E. Bock, Wm. Vl. Gumpendorferstraße Nr. 109/14.

PALMA

Kaučuk potpetnike in potplate

Prednosti!

Ceneje in znatno trajnije nego od kozel

Varstvo proti vlagi i mrazu

+ žene +

pomirite se, če vam mesečni red zastoja ali izostaja. Pomorem vam, zaščitim vaše zdravje in vam prinesem novega veselja do življenja. Uradno ocenjeno in za dobro spoznano. Obrnite se takoj na naslov:

K. Fesq

Hamburg B. 156, Papestrabe 95.

Nogavice, rokavice!

največja izbira pri tvrdki

A. & E. Skaberne, Ljubljana, Mestni trg št. 10.

Najboljša sladna kava je

ŽIKA

Sladkor je drag, mleko je drago,
najdražje pa je zdravje!

Zahtevajte ŽIKO povsod!

Svila, čipke

modni nakit!

po zmernih cenah pri

A. ŠINKOVIC nasl.

K. SOSS,

Ljubljana, Mestni trg 19.

Kons. društvo za Slovenijo

Poštni predal št. 13.
Telefon inter. št. 178.

Ljubljana.

Pošt. ček. rač. št. 10.532.
Brz. nasl. „Kodes“ Ljubljana.

Hranilni oddelek

naznanja, da je s **1. novembrom 1922**

zvišal obresti in sicer

za navadne hranilne vloge na **6%**

za vloge proti četrtletni odpovedi . . na **6½%**

za vloge proti polletni odpovedi . . . na **7%**

☛ Hranilne vloge sprejemajo in izplačujejo vse prodajalne naše zadrave! ☛

Viagajte vse svoje prihranke v lastno hranilnico!

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

ŠELENBURGOVA ULICA ŠT. 1

(prej SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA)

KAPITAL in REZERVE Din 17.500.000.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brz. javi: TRGOVSKA.

Telefoni: 139, 146, 458.

EKSPOZITURE:

Konjice
Meža-Dravograd
Ljubljana
(menjalnica v
Kolodvorski ulici)

Razširjajte nauk socializma, agitirajte in delajte!

NAKUPOVALNA ZADRUGA

r. z. z. o. z.

V LJUBLJANI, Dunajska cesta 33 („BALKAN“)

Uvoz

Deželni pridelki, žito, mlevski izdelki
vseh vrst. — Kolonijalno špecerijsko
blago, spirituose, mast, slanina, mesni
izdelki.

Izvoz

Telefon 366. Brz. javi naslov: Nakupovalna Ljubljana.
Čekovni račun št. 10.473.

„Socialistična stranka Jugoslavije“
in „Kmetško delavska zveza“ za Slovenijo.

Št. izkaznice:

Sprejet na odborovi seji dne:

Prostor za štampiljo in podpis:

Pristopna izjava.

me in priimek:

Naslov (tudi pošta):

Poklic (kaj in kje?):

Rojstno leto in kraj:

Rodbinski podatki: (samec ali oženjen?):

Koliko nepreskrbljenih otrok?

Mesečni dohodki v dinarjih:

Na katere časopise naročen?

Organiziran: } kulturno pri

 } gospodarsko pri

 } strokovno pri

Pristopam h krajevni politični organizaciji SSJ (KDZ
v in izjavljam, da se bom vestno ravnal
po strankinem pravilniku.

v, dne

Podpis zaupnika:

Lastnoročni podpis:

Najfineje angleško in češko sukno

v elegantnih vzorcih in po solidnih cenah

!! za pomladno in letno sezilo !!

Specijalna zaloga

Drago Schwab

== Ljubljana, Dvorni trg 3. ==

Vedno v zalogi vseh vrst obleke, raglani, površniki,
pelerine, dežni plašči, delovni plašči, usnjeni sako in
plašči (auto), razno perilo, čepice in drugo modno
blago. Sukno za modne hlače. Oddaja blaga na
metre; sprejemajo se tudi naročila na obleke.

Zajamčeno prvovrstna izdelava po meri v last. modnem salonu.